

Schriftelijke vragen van SP over uitrol 5G

Datum vraag: 1 maart 2020
Indiener: Lyan van Vliet
Nummer: S20/34
Datum antwoord: 3 april 2020

Aanleiding:

De afgelopen periode ontvangen wij regelmatig brieven en mails van ongeruste inwoners, organisaties en moties uit andere gemeentes, waaruit een grote bezorgdheid spreekt over de voorgenomen uitrol van het 5G netwerk in Nederland. Deze zorgen betreffen o.a. mogelijke gezondheidseffecten, ruimtelijke gevolgen, gevolgen voor natuur en milieu, de noodzaak van 5G, verdere aantasting van de privacy van burgers, de mogelijke invloed en macht van buitenlandse bedrijven, en de mogelijkheid van maatschappelijk debat. Ook een groep bezorgde inwoners van Rheden heeft ons begin deze maand een brief geschreven, over 5G netwerk in de gemeente Rheden.

Naar aanleiding hiervan hebben wij de volgende vragen:

Vraag 1: Wat is de rol van een gemeente bij een eventuele uitrol van 5G?

Antwoord:

Bij de uitrol van 5G zien wij een rol voor de gemeente met name als het gaat om antennepaatsing. Voor wat betreft gezondheid is de GGD betrokken bij landelijke ontwikkelingen.

Gezondheid

- De gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) is vertegenwoordigd in het Kennisplatform Elektromagnetische Velden & Gezondheid. Dit platform zorgt voor een deskundige beoordeling van wetenschappelijke inzichten over elektromagnetische velden en gezondheid. De GGD adviseert op basis hiervan gemeente en zorgt voor informatievoorziening.
- Als het gaat om de effecten van 5G op de gezondheid dan ligt de verantwoordelijkheid bij de landelijke overheid en het Agentschap Telecom. Om negatieve gezondheidseffecten te voorkomen gelden voor elektromagnetische velden blootstellingslimieten. Het Agentschap Telecom is toezichthouder en voert metingen uit.

Antennepaatsing

Voor het nieuwe 5G zullen er extra antennes nodig zijn. Voor het plaatsen van antenne-installaties hoger dan 5 meter is een omgevingsvergunning nodig voor de activiteit bouwen. De beoordeling daarvan ligt bij de gemeente. Antenne-installaties voor mobiele telecommunicatie tot 5 meter hoogte zijn vergunningsvrij. Dit is landelijke wetgeving.

De verwachting is dat met 5G er op zeer drukke plekken meer kleine antennes bijkomen op bushokjes en straatmeubilair. In de loop van 2020 treedt de nieuwe Telecomwet in werking. In deze wet is de verplichting aan overheden opgenomen mee te werken wanneer een telecombedrijf een kleine antenne wil plaatsen aan gebouwen of infrastructuur van de gemeente (zoals een verkeersbord of lantaarnpaal). De verplichting gaat gepaard met overleg tussen telecombedrijf en gemeente. Jaarlijks ontvangen wij een plaatsingsplan waar bestaande en gewenste antennes voor telefonie op staan en waarover we in gesprek kunnen. Op deze manier houden wij zicht op de plaatsing van kleine antennes en hebben wij invloed op plaatsingskeuzes.

Vraag 2: Zijn er in de gemeente Rheden al concrete standpunten, besluiten, maatregelen genomen? Zo ja, wat houden deze in? Zo nee, wat is uw verwachting van hoe dit in Rheden zal gaan verlopen, welke ontwikkelingen verwacht u?

Antwoord:

Wij vinden dat we als gemeente geen individuele standpunten, besluiten of maatregelen moeten nemen als het gaat om de uitrol van 5G. Wij volgen de landelijke lijn en vertrouwen op de deskundigheid van de GGD, Gezondheidsraad en andere gespecialiseerde instituten. Hieronder geven wij voor een aantal zaken en zorgen informatie.

Straling mag niet te hoog zijn

De opgetelde straling van alle aanwezige zendapparaten mag niet boven de gestelde limieten komen, ook niet als het 5g netwerk wordt uitgerold.

De onafhankelijke Nederlandse Gezondheidsraad en Wereldgezondheidsorganisatie geven aan dat er geen negatieve gezondheidseffecten zijn door elektromagnetische velden van apparatuur met antennes en van zendmasten wanneer de blootstellinglimieten niet worden overschreden. Die limieten zijn opgesteld door een onafhankelijke groep internationale wetenschappers de Internationale Commissie voor Bescherming tegen Niet-Ioniserende Straling (ICNIRP). Nederland hanteert deze ICNIRP-limieten die beschermen tegen te veel opwarming door de energie van antennesignalen. De limieten bevatten uit voorzorg een ruime veiligheidsmarge om ook rekening te houden met kinderen en mensen met een zwakke gezondheid.

Wij zien geen reden om te twijfelen aan de deskundigheid van de GGD, Gezondheidsraad of een gespecialiseerd instituut als het ICNIRP en volgen daarom het landelijke beleid.

Toezicht

Het Agentschap Telecom is de toezichthouder en doet regelmatig metingen naar de elektromagnetische straling. In de meeste gevallen meet het agentschap waarden die ver beneden de limieten liggen. Deze metingen zijn openbaar en staan op de webpagina van Antennebureau: www.antennebureau.nl/straling-en-gezondheid/resultaten-metingen-straling-antennes
Ook bij 5G zullen er metingen worden gedaan.

Onderzoek Gezondheidsraad

De Tweede Kamer heeft n.a.v. vragen uit de samenleving de Gezondheidsraad gevraagd om een aanvullend advies uit te brengen over mogelijke gezondheidsrisico's en 5G. Daarnaast vraagt de kamer in hoeverre de huidige limieten zijn gebaseerd op de meest actuele stand van de wetenschap. Het advies van de Gezondheidsraad wordt in de loop van 2020 gepubliceerd. Samen met de GGD volgen wij deze ontwikkelingen.

Informatie & Communicatie

Voor informatie over 5G en gezondheid verwijzen wij inwoners naar de GGD en landelijke beschikbare informatie: www.kennisplatform.nl en de website GGD Gezonde Leefomgeving: www.ggdleefomgeving.nl/straling/telefoons-en-zendmasten.

Informatie over antenneplaatsing is te vinden op www.antennebureau.nl.

Vraag 3: Bent u zich bewust van het voorzorgprincipe en voornemens daarnaar te handelen, gelet op alle in de inleiding genoemde aspecten?

Antwoord:

Wij kennen het voorzorgsprincipe. Zolang de blootstellingslimieten niet worden overschreden, zijn er geen aanwijzingen dat de elektromagnetische velden van antenne-installaties effecten op de gezondheid hebben. Wij zien geen reden om te twijfelen aan de deskundigheid van de GGD, Gezondheidsraad of een gespecialiseerd instituut als het ICNIRP en zijn niet voornemens om als individuele gemeente te handelen naar het voorzorgsprincipe.

Vraag 4: Bent u van plan over dit alles met de inwoners van Rheden een participatie traject in te zetten en/of een maatschappelijk debat te voeren?

Antwoord:

Wij zijn niet van plan om een participatietraject in te zetten of een maatschappelijk debat te voeren. Wel vinden wij goede voorlichting en onafhankelijke informatievoorziening belangrijk. Dit is wat ons betreft goed geborgd bij de GGD, de Gezondheidsraad en het Kennisplatform EVG. Bij antenneplaatsing kunnen we gebruik maken van het voorlichtingsaanbod van het Antennebureau.